

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta ta' l-14 ta' April, 2008

Citazzjoni Numru. 10/2006

A.

-vs-

B.

Il-Qorti;

Rat l-att taċ-ċitazzjoni pprezentata fil-11 ta' Jannar, 2006 li permezz tagħha l-attriċi ppremettiet:

Illi l-kontendenti żżewġu fl-4 ta' Diċembru, 1979 fil-Bażilika ta' Maria Bambina, Senglea, u ż-żwieġ tagħhom ġie registrat fir-Registru Pubbliku, bin-numru ta' l-iskrizzjoni 2339/1979, *vide* Dok. A;

Illi dan iż-żwieġ huwa null u bla effett *stante* li l-kunsens tal-konvenut kien vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta'

Kopja Informali ta' Sentenza

ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, jew fuq id-drittijiet u obbligi essenzjali tal-ħajja miżżewġa, jew *stante* li kien hemm anomalija psikoloġika serja li għamlitha mpossibbli għall-konvenut li jwettaq l-obbligi essenzjali taż-żwieġ.

Illi l-kunsens ta' l-attriċi nkiseb bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu jew ta' xi wieħed jew iktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ.

Illi l-kunsens ta' l-attriċi nkiseb b'qerq dwar il-kwalita' tal-konvenut li fixklet serjament il-ħajja miżżewġa.

Illi minħabba r-raġunijiet premissi u minħabba raġunijiet oħra kontemplati fl-Att XXXVII ta' l-1975 li jirregola ż-żwiġijiet, iż-żwieġ bejn il-kontendenti huwa null u bla effett legali.

Jgħid il-konvenut għar-raġunijiet premissi għaliex m'għandhiex din l-Onorabbli Qorti:

1. Tiddikjara u tiddeċiedi li ż-żwieġ kuntrattat bejn il-kontendenti fl-4 ta' Diċembru tas-sena 1979, li jġib l-iskrizzjoni numru 2339/1979, huwa null u mingħajr effett legali *ai termini* ta' l-Artiklu 19 sub-artiklu (1), paragrafi (c), (d) u (f) ta' l-Att XXXVII ta' l-1975 dwar iż-żwieġ (Kapitlu 255).

2. Konsegwentement tordna li din in-nullita' tiġi reġistrata fuq l-att taż-żwieġ relattiv.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenut li jibqa' ngunt minn issa għas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni ta' l-attriċi maħlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat illi l-konvenut baqa' kontumaċi.

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavit ta' l-attriċi u d-dikjarazzjoni magħmula fil-verbal tas-seduta tas-7 ta' April, 2008.

Rat il-verbal tas-7 ta' April, 2008 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attriċi qegħda titlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fl-1999 a bażi ta' l-Artiklu 19(1) (c), (d) u (f) tal-Kapitlu 255 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-konvenut, kif *gia'* ingħad, huwa kontumaċi, iżda ddikjara fil-verbal imsemmi li huwa jaqbel mat-talba attriċi għalkemm ma qabilx ma' wñud mid-dikjarazzjonijiet li għamlet l-attriċi fl-affidavit tagħha.

Kif pero' dejjem irritenew il-Qrati Maltin; *"F'materja ta' żwieġ illi huwa ta' ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b'hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabbilta' ta' xi kolliżjoni imma f'kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kapriċċożament wara xi żmien ta' żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubju."* (Anna Tonna vs Alexander Tonna deċiża mill-Qorti ta' l-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991).

L-artikli ċitati mill-attriċi jirrigwardaw:

19 (1) (c) – qerq dwar il-kwalita' tal-parti l-oħra;

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li tagħmilha mpossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – esklużjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi element essenzjali tiegħu.

Mill-provi mressqa l-Qorti jidhrilha li *res ipsa loquitur* u dan iż-żwieġ huwa null għar-raġunijiet imsemmija fiċ-ċitazzjoni.

Ħafna mill-kontenut ta' l-affidavits prodotti jirrakkontaw episodji wara ż-żwieġ, u naturalment x'għara wara ż-żwieġ hu mmaterjali għall-kawża ħlief biex jitfa' dawl fuq l-istat ta' fatt ta' qabel iż-żwieġ, iżda anke hawn, fil-fehma tal-Qorti hemm indikazzjonijiet li ż-żwieġ kien vizzjat. Kif qalet il-Qorti ta' l-Appell fil-kawża Joseph Zammit vs Bernardette Zammit (27 ta' Jannar, 2006);

“Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fundamentali fil-liġi ċivili u cioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijiet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe' li ż-żwieġ huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.”

Waħda mill-kawżali ta' l-attur hija n-nuqqas ta' diskrezzjoni. Kif qalet il-Qorti fil-kawża Nicholas Agius vs Rita Agius (25 ta' Mejju, 1995); *“B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser semplicement kwalsiasi stat ta' immaturita'; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu kuncett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti tagħha għar-rabta taż-żwieġ.”* F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta' Novembru, 1994), Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta' Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta' Awissu, 1995). Fil-kawża fl-ismijiet Mario Mizzi vs Maris Mizzi (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li; *“Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju irid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew*

Kopja Informali ta' Sentenza

kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomalija psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jigifieri mingħajr impulsi interni li jkunu neħnew il-liberta' ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali."

Mill-affidavit ta' l-attriċi l-Qorti jirriżultalha provat li l-konvenut kellu problema ta' saħħa gravi li setgħu u x'aktarx kienu preżenti *gja'* meta gie celebrat iż-żwieġ, u l-Qorti ma tħossx li għandha telabora minħabba li ma jidhrilhiex illi affarijiet tant delikati għandhom jiġu riprodotti fis-sentenza. Anke l-attriċi għandha problemi tagħha li wkoll huma ta' natura delikata ħafna. Għalhekk għall-Qorti jirriżultawha l-aggravju skond is-sub-inċiżi kollha fuq imsemmija.

Għal dawn il-motivi kollha l-Qorti tilqa' t-talba attriċi u tiddikjara null iż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fl-4 ta' Diċembru, 1979. L-ispejjeż ikunu bla taxxa bejn il-kontendenti.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----